

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2021

Probă scrisă

**LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI MATERNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
UNIVERSALĂ PENTRU COPII, METODICA PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LIMBA RROMANI
MATERNĂ ȘI METODICA PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LIMBA ROMÂNĂ
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatura maternă (30 de puncte)

Drabaren o təksto thaj xramosaren nūmaj rromanesθe so mangel pes anθ-e pučhimata dine maj tele!

Te aven baxthale Romale, dikhav kadi diskussia sar dzhal haj mangav te penav jekh vorba ande kado. Dragone phralale thaj phenjale, o standardo naj feri buthe bershengi butji thaj kidimatha hunje manushengi. Te dikhena pe sa le standardura so vazdepe ande luma dikhena ke malade pala le manush. AKhanak me skirija gadzhikanes haj penava sostar, jiva dikhen ke shaj skirinaf Romanes, naj e vorba pe kodo Romalen, But bahtalo sijum so isi baro interesovanje maskaro Roma, sar te avel pes dji i standardizacija e romane chibjakoro.

Phralaljen, amen na laja nikasiri abeceda, ja dajekhesere lila kotar romani chib. Amari buti si te sikljoval pes i romani chib sar sadajekh Rom so vakerela.

1. Lačharen o dino təksto palal i oficiālo rromani khethani grafiavi palal e redakciaqe mangimata, palemxramosarindojes pa o nevo eksamenosqo lil, na p-o subijəkto!

8 pūnkturā

2. Ambolden rumunikanes o dino maj opre təksto!

8 pūnkturā

3. Nakhaven i sintagma **i rromani čhib** anθar le savorre 8 kèzurā, nūmaj ka-o jekhipen!

8 pūnkturā

4. Nakhaven i kernavni/ o vèrbo **dikhel** ka-o avutno vaxt vi o nakhlo vaxt e indikativone modosqo!

6 pūnkturā

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (30 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Și merg ei, și merg, cale lungă să le-ajungă, trecând peste nouă mări, peste nouă țări și peste nouă ape mari, și într-o târzie vreme ajung la împărăție.

Și cum ajung, Spânul se înfățișază înaintea împăratului cu carte din partea craiului. Și împăratul Verde, citind cartea, arde de bucurie că i-a venit nepotul, și pe dată îl și face cunoscut curții și fetelor sale, care îl primesc cu toată cinstea cuvenită unui fiu de crai și moștenitor al împăratului.

(Ion Creangă – Povestea lui Harap-Alb)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Alcătuiți câte un enunț în care să folosiți corect următoarele omofone, fără a le modifica forma:
să-i, săi. **4 puncte**
2. Scrieți două cuvinte derivate de la substantivul *împărat*. **2 puncte**
3. Precizați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în enunțul: *Și merg ei, și merg, cale lungă să le-ajungă, trecând peste nouă mări, peste nouă țări și peste nouă ape mari, [...]*. **4 puncte**

4. Menționați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în următoarea secvență: *Și împăratul Verde, citind cartea, arde de bucurie că i-a venit nepotul [...]*. **4puncte**
5. Indicați felul următoarei propoziții din fragmentul dat: *Și merg ei [...]*. **1 punct**
6. Redactați un eseu de maximum o pagină, în care să argumentați apartenența unui text literar inclus în programa de examen la specia literară *basm popular*. **15 puncte**
- În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:
- definirea conceptului de *basm popular*;
 - precizarea a două trăsături ale *basmului popular*, existente în textul literar inclus în programa de examen;
 - prezentarea detaliată a celor două trăsături ale *basmului popular*, valorificând opera aleasă;
 - susținerea unei opinii referitoare la mesajul textului literar selectat.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului de la punctul 6 este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării activităților în limba maternă în învățământul preșcolar (15 puncte)

Xramosaren anθ-e 15-20 rëndură sar keren e texarinăqo malavipen/ arakhipen e čhavorrenča (Întâlnirea de dimineață)!

- sikaven save si etăpe kana keren e texarinăqo malavipen;
- xramosaren so didaktikane metode utilizaren.

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)

Prezentați trei etape ale unei activități de învățare, având ca formă de realizare *convorbirea*, pentru domeniul *Limbă și comunicare*, nivel de studiu: 5-6 ani, pe un conținut ce poate fi realizat în conformitate cu tema anuală de studiu *Când/cum și de ce se întâmplă?*.

În prezentare, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a trei dintre etapele activității de învățare;
- descrierea etapelor menționate.